



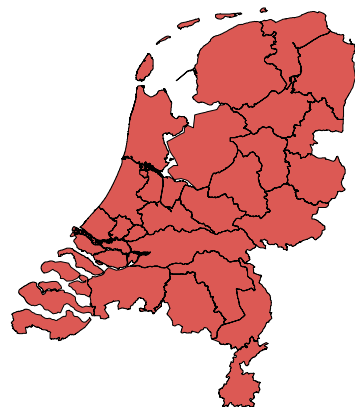
Tabel 1

Kleine watersalamander *Triturus vulgaris*



Een watersalamander van ongeveer 10 cm lang. De buik is oranje met tijdens de voortplantingsperiode meestal zwarte vlekken, de rug is geelbruin of grijs. Mannetjes hebben in de paartijd op zijn rug en staart een doorlopende kam. Vrouwtjes zijn te verwarren met de vinpootsalamander en mannetjes met de kamsalamander.

Foto: Jelger Herder/Buiten-beeld



- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

1

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Landhabitat (tot 500 meter rond voortplantingswateren)											

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Voortplantingswater											

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling)

Maaien	Maaien in september-oktober. Niet maaien bij regen. Minimaal 25% van de vegetatie sparen.
Schonen	In oktober of in november/december als de water temperatuur boven de 0°C is. Jaarlijks schonen op locaties met een snelle aangroei van helofyten (riet, liesgras, rietgras, egelskop).
Baggeren	In oktober of in november/december als de water temperatuur boven de 0°C is. Afwijkend van de gedragscode wordt aanbevolen om bij sterke aangroei van bagger om de 5 jaar te baggeren.
Begrazen	Poelen geheel of gedeeltelijk uitrasteren.
Snoeien/dunnen	Opslag van houtige gewassen rond het voortplantingswater tot een minimum beperken.
Onderhoud waterkeringen	Dijken afdekken van maart t/m september.
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling)

Vorbereiding van nieuwe werken	Van maart t/m september.
Verwijderen bovengrond/graafwerkzaamheden	Van maart t/m september.
Sloop kunstwerken en gebouwen	Van maart t/m september.
Bouwactiviteiten	Vervuiling van voortplantingswateren (bijvoorbeeld met bouwmaterialen, bouwstof, dieselolie) voorkomen.
Afdammen/dempen/vergraven wateren	In september (voor de winterslaap).
Leefgebied	Het leefgebied is zeer divers, zowel in stadstuinen als in kleinschalig cultuurlandschap en bos- en heidegebieden. Voortplantingswater is bij voorkeur ondiep, onbeschadwd, voedselrijk met een pH hoger dan 5 en met een gevarieerde vegetatie.

Vervolg: zie pagina 2



Vervolg

Kleine watersalamander *Triturus vulgaris*

Gebruik van het leefgebied	Op het land houdt hij zich op in vochtige en koele schuilplaatsen, waarin hij ook overwintert (zoals in kelders). Voortplanting vindt plaats in het water. In het water houden de volwassen dieren zich vaak dicht aan het wateroppervlak op. De larven leven meestal op de waterbodem. Bij gevaar vluchten de dieren tussen de dichte vegetatie of in het bodem substraat. Soms overwintert een kleine watersalamander in de modderbodem van het voortplantingswater. De dieren kunnen zich tot 500 m van het water verwijderen, zelden verder.
Voornaamste voedselbronnen	Macrofauna, amfibieënlarven en amfibieëneieren, regenwormen.
Leefwijze door het jaar heen	Dag- en nachtactief tijdens de paartijd; op het land alleen tijdens regenachtige nachten buiten de schuilplaatsen waar te nemen. Trek naar het voortplantingswater: in het najaar of in februari-maart. In een koud voorjaar later. Voortplanting maart-juni met een piek in mei. Larven in het water: april tot oktober. Volwassen dieren verlaten eind juni of begin juli het water. Soms overwinteren kleine watersalamanders in het water. Overwintering van oktober/november tot februari/maart.
Aanbevelingen	- Aanleg van natuurvriendelijke oevers.
Belang waterschapspopulaties	Nationaal belang
Verspreiding binnen Nederland	Verspreid door heel Nederland.
Rode lijst	-
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 1
Bronnen	Van Diepenbeek en Creemers, 2006. Scheffers en Cuppen, 2005. Nöllert en Nöllert, 2001. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.stowa.nl